

Qarşılıqlı etimad nümunəsi

Bu gün Bakı ilə Belqradı yalnız siyasi dialoq deyil, həm də real iqtisadi maraqlar birləşdirir. Hər iki ölkə fərqli coğrafiyada yerləşsə də, qarşılıqlı iqtisadi maraqlar, əməkdaşlıq sahələrinin şaxələndirilməsi istiqamətində atılan addımlar Azərbaycanla Serbiya arasında iqtisadi integrasiyanı sürətləndirib. Xüsusilə enerji, tikinti, kənd təsərrüfatı, sənaye və infrastruktur sahələrində əməkdaşlıq imkanları ilbəlil genişlənməkdədir.

Əslində Azərbaycan-Serbiya əlaqələrinin strateji mahiyyəti həm də Prezident İlham Əliyev ilə Serbiya Respublikasının Prezidenti Aleksandar Vuçiç arasında qurulan səmimi münasibətlərlə müəyyən edilir. Uğurlu əməkdaşlıq modeli kimi göstərilə bilən həmin münasibətlərdə liderlərin siyasi iradəsi, qarşılıqlı etimad və davamlı təmasları mühüm rol oynayır. Dövlət başçıları arasındakı səmimi dostluq münasibətləri əməkdaşlığın müxtəlif sahələrində, o cümlədən strateji layihələrin həyata keçirilməsində əlverişli zəmin yaradaraq əlaqələri keyfiyyətə yeni mərhələyə yüksəldib.

Bu dostluq haqqında Serbiya Prezidenti Aleksandar Vuçiç fevralın 15-də mətbuata verdiyi bəyanat zamanı dedikləri təbii ki, təsadüfi deyil: "Bu gün Prezident Əliyevlə dünyadakı və Avropadakı bütün mühüm məsələlərlə bağlı danışdım. Biz bir-birimizlə məsləhətləşdik, mən ondan öyrəndim. Bəzi prosesləri özüm müşahidə etdiyimdən daha yaxşı, daha dərinləndirən dərk etdim. Bizim elə əlaqələrimiz var ki, nə vaxt böhran baş versə, bir-birimizə açıqlıq və bir-birimizlə danışırıq. Bizim əməkdaşlığımız həyatın hər bir sahəsində inkişaf edir".

Ona görə də Azərbaycan-Serbiya iqtisadi əlaqələri yalnız ticarət göstəriciləri ilə məhdudlaşmır. Bu münasibətlər eyni zamanda uzunmüddətli investisiya planlarına və qarşılıqlı etimada əsaslanan möhkəm tərəfdaşlıq modelinə söykənir. İqtisadi münasibətlərin inkişafında dövlət səviyyəsində yaradılmış əməkdaşlıq mexanizmləri də mühüm rol oynayır. Qeyd edək ki, 15 ildir fəaliyyət göstərən hökumətlərarası komissiya çərçivəsində keçirilən görüşlər iqtisadi gündəliyin sistemli şəkildə müzakirəsinə imkan yaradır. Xatırladaq ki, "Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Serbiya Respublikası Hökuməti arasında ticarət və iqtisadi əməkdaşlıq haqqında "Sa-

ziş"ın icrasını və ikitərəfli əlaqələrin genişləndirilməsini təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası ilə Serbiya Respublikası arasında ticarət və iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiya 2011-ci ildə yaradılıb. Bu platforma sahibkarların qarşılaşdığı maneələrin aradan qaldırılması, hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi və yeni əməkdaşlıq istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi baxımından xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Biznes-forumlar isə rəsmi dialoqu iqtisadi əməkdaşlığa çevirən əsas körpü rolunu oynayır. İndiyə kimi həm Bakıda, həm də Belqradada təşkil olunan işgüzar görüşlərdə kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracı, tikinti sektorunda birgə layihələr, logistika və sənaye parklarında əməkdaşlıq imkanları müzakirə olunub. Xüsusilə kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin bu platformalarda fəal iştirakı yeni tərəfdaşlıqların formalaşmasına təkan verir. Proseslərə siyasi səviyyədə verilən dəstək isə iqtisadi əməkdaşlığı sürətləndirir. İki gün öncə Prezident İlham Əliyevin Serbiyaya rəsmi səfəri məhz bu baxımdan xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Səfər çərçivəsində Belqradada Azərbaycan və Serbiya arasında Strateji Tərəfdaşlıq Şurasının 1-ci iclasının keçirilməsi münasibətlərin keyfiyyətə yeni mərhələyə qədəm qoyduğunu göstərir.

İclas siyasi dialoqun davamı olmaqla yanaşı, həm də iqtisadi əməkdaşlığın daha sistemli və planlı şəkildə inkişaf etdirilməsi üçün yol xəritəsinin müəyyənləşdirilməsi deməkdir. Dövlət başçıları səviyyəsində aparılan müzakirələr biznes dairələrinə də aydın mesaj verir: Bakı ilə Belqrad arasında tərəfdaşlıq uzunmüddətli və davamlı xarakter daşıyır. Strateji Tərəfdaşlıq Şurasının fəaliyyəti çərçivəsində ticarət dövriyyəsinin artırılması, investisiyaların təşviqi və sahibkarlar üçün daha əlverişli

mühitin yaradılması əsas prioritetlər kimi önə çıxır. Bu isə biznes-forumlarda müzakirə olunan təşəbbüslərin real layihələrə çevrilməsi üçün əlavə zəmin formalaşdırır. Serbiya şirkətləri Azərbaycan bazarını Cənubi Qafqaza açılan qapı kimi qiymətləndirir, Azərbaycan iş adamları isə Serbiyanı Balkan və Mərkəzi Avropa bazarlarına çıxış imkanı kimi görürlər. Bu qarşılıqlı maraq iqtisadi əlaqələrin coğrafiyasını genişləndirir və tərəfdaşlığı strateji baxımdan daha da zənginləşdirir.

Məhz bu strateji əməkdaşlıq iqtisadi maraqların genişlənməsinə və ticarət, eləcə də investisiya nəticələrinin əldə olunmasına şərait yaradır. Maliyyə naziri Sahil Babayev səfər çərçivəsində Serbiyanın Dövlət Müstəqilliyi və Silahlı Qüvvələr Günü münasibətilə keçirilən qəbul zamanı qeyd edib ki, Azərbaycanın Serbiyadan idxalı 55 faiz artıb, ikitərəfli ticarət dövriyyəsi isə 2025-ci ildə 135 milyon dollar təşkil edib. "Əminlik ki, birgə sözlərlə Azərbaycan-Serbiya ticarət əlaqələri daha da genişlənəcək. İnvestisiya sahəsində əməkdaşlıq da artır. Serbiyadan Azərbaycana yönələn investisiyalar qeyri-neft sektorunda təxminən 10 milyon dollara çatıb", - deyərək nazir bildirib, son illər iki ölkə arasında əməkdaşlığın geniş sahələrdə - ticarət, investisiya, enerji, sənaye, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı, sosial siyasət, mədəniyyət və humanitar sahələrdə əhəmiyyətli şəkildə artdığını vurğulayıb.

Bu statistikanın arxasında isə təbii ki, iş adamlarının fəal iştirakı dayanır. Son illər hər iki ölkənin işgüzar dairələrinin iştirakı ilə keçirilən Hökumətlərarası Komissiya iclasları çərçivəsində biznes-forumlar təşkil olunur və bu tədbirlərdə indiyə kimi 30-a yaxın Azərbaycan şirkəti ilə 20-dən çox Serbiya biznes nümayəndəsi bir araya gəliblər. İş adamlarının bu cür təşəbbüslərdə iştirakı iki ölkənin iqtisadi münasibətlərinin yalnız rəsmi statistikadan ibarət olmadığını, real biznesin gündəlik həyatında da canlandığını göstərir.

**Züleyxa ƏLİYEVƏ,
"Azərbaycan"**